

ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์
เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์

เรื่อง คณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์
ของสถานที่ดำเนินการ (คกส.)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๑๑) และมาตรา ๒๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสัตว์
เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประธานกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์
เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์
เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า ประกาศคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์
เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ เรื่อง คณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์
ของสถานที่ดำเนินการ (คกส.)

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงาน
ทางวิทยาศาสตร์

คณะกรรมการกำกับดูแล หมายความว่า คณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์
เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ของสถานที่ดำเนินการ (คกส.)

สถานที่ดำเนินการ หมายความว่า อาคาร สิ่งปลูกสร้างหรือสถานที่อื่นใดที่มีการดำเนินการต่อสัตว์
เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ และให้หมายรวมถึงพื้นที่โดยรอบอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีการดำเนินการต่อสัตว์
เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ ด้วย

ผู้รับผิดชอบ หมายความว่า เจ้าของหรือผู้มีอำนาจควบคุมสถานที่ดำเนินการตามพระราชบัญญัติสัตว์
เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

ผู้กำกับดูแลสถานที่ดำเนินการ หมายความว่า ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าสถานที่
ดำเนินการ ทำหน้าที่กำกับดูแลสถานที่ดำเนินการ

จรรยาบรรณ หมายความว่า จรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์

หมวด ๑

ทั่วไป

ข้อ ๔ หน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาใด ๆ ที่มีสถานที่ดำเนินการต่อสัตว์เพื่อนงาน
ทางวิทยาศาสตร์ หรือไม่มีสถานที่ดำเนินการต่อสัตว์แต่มีผู้ใช้สัตว์เพื่อนงานทางวิทยาศาสตร์ ต้องจัดให้มี
คณะกรรมการกำกับดูแล

หมวด ๒

องค์ประกอบ และคุณสมบัติ ของคณะกรรมการกำกับดูแล

ข้อ ๕ กรณีที่มีสถานที่ดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ผู้รับผิดชอบต้องจัดให้มีคณะกรรมการกำกับดูแล ไม่น้อยกว่า ๗ คน โดยมีองค์ประกอบและคุณสมบัติ ดังนี้

- (๑) ผู้รับผิดชอบ หรือผู้ที่ผู้รับผิดชอบมอบหมาย หรือผู้บริหารหน่วยงาน เป็นประธาน
- (๒) สัตวแพทย์ที่มีประสบการณ์การเลี้ยงและใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ๑ คน
- (๓) ผู้ที่มีประสบการณ์การวิจัยที่ใช้สัตว์ ไม่น้อยกว่า ๒ คน
- (๔) ผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการเลี้ยงและใช้สัตว์ฯ ผู้ทรงคุณวุฒิและ/หรือผู้เชี่ยวชาญสาขาอื่นที่ครอบคลุมงาน เช่น นักสถิติ นักเคมี นักคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เป็นกรรมการไม่น้อยกว่า ๑ คน
- (๕) ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์ หรือผู้ที่ไม่สังกัดหน่วยงานเป็นกรรมการไม่น้อยกว่า ๑ คน (อาจเป็นบุคคลเดียวกันก็ได้)
- (๖) ผู้กำกับดูแลสถานที่ดำเนินการ เป็นกรรมการและเลขานุการ กรรมการคนหนึ่งอาจมีคุณสมบัติมากกว่า ๑ ข้อ

ในกรณีที่สถานที่ดำเนินการต่อสัตว์ มีการดำเนินการต่อสัตว์เฉพาะสัตว์ชนิด แมลง แมง หอยหมึก ปู หรือกิ้ง เท่านั้น อนุโลมให้องค์ประกอบของคณะกรรมการกำกับดูแลมีได้ไม่น้อยกว่า ๕ คน โดยต้องประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติตามข้อ (๑) (๓) (๕) และ (๖) อย่างละไม่น้อยกว่า ๑ คน และผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในสาขานั้น ๆ จำนวนไม่น้อยกว่า ๑ คน

กรณีที่ผู้ใช้สัตว์ในสถานที่ดำเนินการใด ต้องการใช้สถานที่ดำเนินการอื่นเป็นสถานที่ดำเนินการ ให้เสนอโครงการขอใช้สัตว์ให้คณะกรรมการกำกับดูแลของสถานที่ดำเนินการของผู้ใช้สัตว์นั้นให้ความเห็นชอบก่อน แล้วจึงเสนอให้คณะกรรมการกำกับดูแลของสถานที่ที่จะดำเนินการ พิจารณาอนุมัติ

กรณีที่หน่วยงานไม่มีสถานที่ดำเนินการ ให้ผู้บริหารหน่วยงานพิจารณาการอนุมัติให้ผู้ใช้สัตว์ไปใช้สถานที่ดำเนินการอื่น

กรณีที่หน่วยงานมีผู้ใช้สัตว์จำเป็นต้องใช้สัตว์นอกสถานที่ดำเนินการ แต่ไม่มีคณะกรรมการกำกับดูแล ให้ผู้บริหารหน่วยงานจัดตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาโครงการให้ถูกต้องตามจรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า ๕ คน โดยมีองค์ประกอบและคุณสมบัติ ดังนี้

- (๑) ผู้บริหารหน่วยงาน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เป็นประธาน
- (๒) ผู้ที่มีประสบการณ์การวิจัยที่ใช้สัตว์ ไม่น้อยกว่า ๑ คน
- (๓) ผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการเลี้ยงและใช้สัตว์ฯ ผู้ทรงคุณวุฒิและ/หรือผู้เชี่ยวชาญสาขาอื่นที่ครอบคลุมงาน เช่น นักสถิติ นักเคมี นักคอมพิวเตอร์ ฯลฯ เป็นกรรมการไม่น้อยกว่า ๒ คน
- (๔) ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องกับสาขาวิทยาศาสตร์ หรือผู้ที่ไม่สังกัดหน่วยงานเป็นกรรมการไม่น้อยกว่า ๑ คน (อาจเป็นบุคคลเดียวกันก็ได้)
- (๕) บุคลากรในหน่วยงาน เป็นเลขานุการ ๑ คน

ให้คณะกรรมการที่แต่งตั้งขึ้นตามวรรคหกมีหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการกำกับดูแลตามข้อ ๗ (๒) (๓) โดยอนุโลม และจัดทำรายงานการดำเนินการต่อสัตว์ทุก ๖ เดือน เสนอต่อเลขาธิการโดยผ่านผู้บริหารหน่วยงาน

ข้อ ๖ กรรมการกำกับดูแล หรือกรรมการที่แต่งตั้งแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่ง หรือกรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ก่อนปฏิบัติหน้าที่ต้องได้รับการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ และจรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ และในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ต้องได้รับการอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

หมวด ๓

หน้าที่ และหลักเกณฑ์ วิธีการ ในการปฏิบัติของคณะกรรมการกำกับดูแล

ข้อ ๗ คณะกรรมการกำกับดูแล ต้องปฏิบัติหน้าที่ในการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์ เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ให้สอดคล้องกับจรรยาบรรณ โดยมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนพัฒนาและแผนงบประมาณของหน่วยเลี้ยงสัตว์ให้สอดคล้องกับจรรยาบรรณ และมาตรฐานการเลี้ยงและใช้สัตว์ เสนอต่อผู้บริหารหน่วยงาน

(๒) พิจารณาข้อเสนอโครงการขอใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์เพื่อ อนุมัติหรือไม่อนุมัติ หรือให้เปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อเสนอโครงการขอใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์

(๓) ติดตามกำกับดูแลการดำเนินงานโครงการที่ได้รับการพิจารณารับรองแล้ว และพิจารณา สั่งแก้ไข ระวัง ยับยั้ง หรือยุติโครงการ ในกรณีที่ไม่เป็นไปตามข้อเสนอโครงการ

(๔) กำกับดูแลให้มีการดูแลสุขภาพสัตว์โดยสัตวแพทย์ประจำสถานที่ดำเนินการ

(๕) ตรวจสอบและกำกับดูแลสถานที่ดำเนินการต่อสัตว์ ให้มีการเลี้ยงและใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณ

(๖) จัดทำแผนและดำเนินการให้มีการพัฒนาบุคลากร

(๗) จัดทำแผนและดำเนินการให้มีการเผยแพร่ความรู้และประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรได้เข้าใจ เรื่อง จรรยาบรรณ มาตรฐานการเลี้ยงและใช้สัตว์ และพระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

(๘) กำหนดมาตรฐานวิธีการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure, SOP) การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแล และมาตรฐานการปฏิบัติงานการเลี้ยงและใช้สัตว์ ของสถานที่ดำเนินการ

(๙) จัดทำรายงานการดำเนินการต่อสัตว์ทุก ๖ เดือน และกำกับการจัดทำสถิติการเลี้ยง และใช้สัตว์ทุก ๖ เดือนของผู้กำกับดูแลสถานที่ดำเนินการ เพื่อรายงานต่อเลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และจัดทำสรุปรายงานประจำปี

(๑๐) ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการจรรยาบรรณของหน่วยงาน และวินิจฉัยการกระทำผิดจรรยาบรรณ

(๑๑) เสนอผู้บริหารหน่วยงานเพื่อแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อช่วยพิจารณาโครงการ ตามความจำเป็นและความเหมาะสม

(๑๒) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๘ ในการปฏิบัติ ตามข้อ ๗ (๓) นั้น คณะกรรมการกำกับดูแล ต้องกำหนดให้มีหลักเกณฑ์การดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักเกณฑ์การพิจารณาวินิจฉัยการกระทำผิดจรรยาบรรณ รวมทั้งหลักเกณฑ์การยื่นข้อร้องเรียนและการจัดการเกี่ยวกับข้อร้องเรียน

(๒) หลักเกณฑ์การพิจารณาและการดำเนินการกรณีมีรายงานการเบี่ยงเบนหรือการไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณการใช้สัตว์ฯ ของโครงการที่ได้รับการรับรองและอยู่ในระหว่างการดำเนินการ และการแจ้งผลการพิจารณาให้เจ้าของโครงการทราบ

(๓) หลักเกณฑ์ และกระบวนการให้หยุดการดำเนินการวิจัยไว้ชั่วคราว (suspend) หรือยุติโครงการ (terminate) โดยถอนการรับรองโครงการฯ ที่ให้การรับรองแล้ว

ข้อ ๙ ในการปฏิบัติ ตามข้อ ๗ (๑๑) คณะกรรมการกำกับดูแลอาจกำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อช่วยพิจารณาโครงการก็ได้

ข้อ ๑๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแล คณะกรรมการกำกับดูแลต้องมีระเบียบเกี่ยวกับการรักษาความลับ การจัดการกรณีมีผลประโยชน์ทับซ้อน ไว้ให้ชัดเจน

ข้อ ๑๑ คณะกรรมการกำกับดูแล ต้องมีการจัดการเอกสาร ให้เป็นระเบียบ สามารถตรวจสอบได้โดยสะดวก กำกับดูแลการจัดการระบบฐานข้อมูลให้มีข้อมูลสำคัญที่สมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน และจัดให้มีระบบการเข้าถึงเอกสารที่ปลอดภัยเพื่อให้สามารถตรวจสอบได้

ข้อ ๑๒ ระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงและใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ ตามหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแล นั้น ให้ประกาศเผยแพร่ในหน่วยงานโดยหนังสือเวียนหรือลงในอินทราเน็ต (intranet) และเว็บไซต์ (website) ของหน่วยงานนั้น ๆ

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการกำกับดูแลต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานคณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ของสถานที่ดำเนินการ (มคกส.) ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๑๔ การประเมินเพื่อรับรองการดำเนินการของคณะกรรมการกำกับดูแล ให้สถาบันพัฒนาการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (สพสว.วช.) เป็นผู้ดำเนินการ

ข้อ ๑๕ ให้ประธานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ รักษาการตามประกาศนี้

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้ประธานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

สุกัญญา ธีระกูรณเลิศ

เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ประธานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริม
การดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์